

نقش محصولات کشاورزی با تأکید بر زعفران در محرومیت زدایی و توسعه روستایی دهستان جلال‌وند (استان کرمانشاه)

سحر بینش^۱، معصومه خان حسنی^۲ و منوچهر گرشاسبی طهنه^۳

- ۱- مسئول ترویج مرکز خدمات دهستان جلال‌وند، جهاد کشاورزی شهرستان کرمانشاه (Sahar.binesh@ut.ac.ir)
- ۲- مربی پژوهشی بخش تحقیقات منابع طبیعی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمانشاه، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرمانشاه، ایران
- ۳- مسئول مرکز خدمات دهستان جلال‌وند، جهاد کشاورزی شهرستان کرمانشاه

چکیده

دهستان جلال‌وند در کرمانشاه، یکی از محروم‌ترین نقاط ایران است. مشکل اصلی این حوضه، حاکمیت محرومیت گسترده در طی سالیان متمادی می‌باشد. آتش‌سوزی‌های عمدی، قطع درختان، تولید زغال، از بین بردن مراتع و شکار بی‌رویه پرنندگان راه‌های امرار معاش در این منطقه است. بر اساس سرشماری صورت گرفته نرخ بیکاری در این حوزه برابر با ۷۵٪ درصد می‌باشد. همچنین، ۸۶ درصد از اشتغال‌های موجود در دهستان جلال‌وند به صورت فصلی بوده و تنها قریب به ۱۴ درصد از فعالیت‌ها به صورت دائمی هستند. نتایج سرشماری نشان داد که ۹۷/۴ درصد از ساکنان تمایل داشتند نسبت به شروع کسب و کار جدید یا توسعه کسب و کار موجود اقدام نمایند. اما تنها ۷ درصد از علاقه‌مندان در حوزه مورد مطالعه مهارت دیده بودند. اقدامات ترویجی مرکز جهاد کشاورزی دهستان جلال‌وند، برگزاری کلاس‌های آموزشی-ترویجی یک روزه، دوره‌های فنی و حرفه‌ای، اعطای گواهینامه مهارت فنی و حرفه‌ای و اخذ پیاپی‌رایگان برای ایشان بود. یافته‌های تحقیق مؤید آن است که تولید زعفران در بهبود سطح اشتغال روستاهای دهستان جلال‌وند تأثیر شگرفی دارد و این امر باعث تقویت انگیزه ماندگاری خانوارهای ساکن در این دهستان شده است. لذا با اتخاذ راهبردهای مناسب، باید زمینه لازم برای تولید بیش‌تر زعفران در این روستاها را فراهم نمود.

واژه‌های کلیدی: اشتغال‌زایی، پتانسیل‌های محیطی، توسعه روستایی، کاهش مهاجرت، زعفران